

कृतम् । तच्च आहुतिचतुष्टयाय पर्याप्तम् । तत्र द्वे आहुती
आहवनीये समाहितायां समिधि जुते । इतः परं द्वयोराहुत्योः
कुत्र होम इति ब्रह्मवादिनां प्रश्नः । विश्वेषान्नराणां सम्बन्धी
योऽग्निस्तस्मिन्नित्युत्तरम् । ब्राह्मणञ्च वैश्वानरोऽग्निः हवि-
र्दातुरग्निवत्फलप्रदत्वात् । अतो वक्तुं द्वे आहुती जुत्वा यज-
मानो द्विः प्राश्नीयात् । यदान्यो जुहोति तदान्यः प्राश्नीयात् ।
एवं सति ब्राह्मणरूपे वैश्वानराग्नावाहुतिद्वयं भवति ॥

होममार्जनप्राशनसङ्ख्यां प्रशंसति । “द्विर्जुहोति । द्विर्निमा-
र्ष्टि । द्विः प्राश्नाति [५] ॥ षट् सम्पद्यन्ते । षड्वा चतवः ।
चतुर्नेव प्रीणाति” इति ॥

अथ प्रश्नोत्तराभ्यां सर्वदेवतासम्बन्धित्वेनाग्निहोत्रं प्रशंसति ।
“ब्रह्मवादिनो वदन्ति । किन्देवत्यमग्निहोत्रमिति । वैश्वदेव-
मिति ब्रूयात् । यद्यजुषा जुहोति । तदैन्द्राग्नम् । यत् तूष्णीम् ।
तत्प्राजापत्यम् [६] ॥ यन्निमार्ष्टि । तदोषधीनाम् । यद्विती-
यम् । तत्पितृणाम् । यत्प्राश्नाति । तद्गर्भाणाम् । तस्माद्गर्भा
अनश्नन्तो वर्द्धन्ते । यदाचामति । तन्मनुष्याणाम्” इति ।
यद्यपि होम्यं द्रव्यमग्निसूर्ययोर्भागः तथाप्यग्निहोत्रप्रयोगेण
कासां देवतानां प्रीतिरिति ब्रह्मवादिनां प्रश्नः । विश्वेषां
सर्वेषां देवानां प्रीतिरित्युत्तरम् । तत्कथमिति तदुच्यते ।
समन्त्रकहोमेनैन्द्राग्न्योः प्रीतिः । इन्द्रशब्देन सूर्यो विवक्षित
इत्युक्तम् । तूष्णींहोमेन प्रजापतेः प्रीतिः । अन्यत्र प्रजापते-
राधारे तूष्णींहोमदर्शनात् निर्मार्जनं द्विविधम् । तच्च सूत्र-